GJELDER FOR STUDIEÅRET 2016/2017

MAN 2914/2915 Skatteprosess

Studium
Avsluttende Master of Management Program, Master of Management med spesialisering i skatte-og avgiftsrett, Master of Management Program

Kursansvarlig
Eivind Furuseth

Institutt
Institutt for rettsvitenskap

Semester
Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng
15

Undervisningsspråk
Norsk

Innledning
Kursets innhold avgrenses mer gjennom emner og de problemstillinger som gjennomgås i undervisning, enn nøyaktig pensumangivelse.

Læringsmål
Kunnskapsmål – ha kjennskap til regler om:
- Anvendelsesområde for forvaltningslov og ligningslov innen skatteforvaltning
- Saksbehandling vedtaksfastsettelse
- Opplysningsplikt
- Kontrolltiltak
- Sanksjoner
- Klage
- Endring uten klage
- Domstolsprøvelse
- Habilitet
- skattebetaling og - innkreving

Ferdighetsmål – kunne
- Foreta en korrekt saksbehandling
- Anvende de regler som den enkelte sakstype forutsetter
- Forstå bedre arbeidsdelingen mellom skatteetat, påtalemyndighet og regjeringsadvokat
- Samarbeide bedre med andre offentlige myndigheter

Holdningsmål
Studentene skal få et helhetlig perspektiv på avveiningen mellom grunnleggende rettssikkerhetshensyn og hensynet til effektiv skatte- og avgiftsforvaltning.

Forkunnskaper
Generelt opptakskrav: 180 studiepoeng samt 2 års yrkeserfaring. Se forøvrig opptaksvilkår. Studentene forutsettes å ha arbeidet minst to år med skatte- og avgiftsrett på heltid og ha relativt god innsikt i norske skatteregler, og en fortrolighet med bruk av juridiske kilder. En viss innsikt i alminnelig forvaltningsrett er en fordel.

Obligatorisk litteratur
Bøker:
Bernt, Jan Fridtjof og Ørnulf Rasmussen. 2010. Frihagens forvaltningsrett. 2. utg. Fagbokforlaget
Gjems-Onstad, Ole og Hugo P. Matre, red. 2011. Skatteprosess. Gyldendal akademisk
Gjems-Onstad, Ole, red. Skattelovsamlingen. Siste utg. Gyldendal juridisk. Eller andre skattelovsamlinger (Jarøy)
Gjems-Onstad, Ole. 2015. Norsk bedriftsskatterett. 9. utg. Gyldendal juridisk. kap 39-42
Harboe, Einar, Truls Leikvang, Rino S. Lystad. 2015. Ligningsloven : lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning : kommentarutgave. 7. utg. Universitetsforlaget. 6. eller senere utgave
Lignings-ABC. Siste utg. Gyldendal. Utvalgte emner

Anbefalt litteratur
Bøker:
Gjems-Onstad, Ole, Tor S. Kildal. 2011. Skatterett : spørsmål og svar. 7. utg. Gyldendal akademisk. Kap 19

Emneoversikt

- Skatte- og avgiftsforvaltningens organisasjon
- Anvendelsesområde forvaltningslov og ligningslov i skatte- og avgiftssaker
- Forskjeller: Lignings- mververdiavgifts-, og folketrygdavgiftssaker
- Gangen i en skatte- og avgiftssak med endring, sanksjonsfastsettelse, anke og domstolsprøvelse
- Habilitet
- Kontradiksjon
    - Varslingsplikt – uttalerett
    - Veiledningsplikt
    - Krav til vedtaks innhold – begrunnelse
- Forhåndsuttalelser – bindende og veiledende
- Taushetsplikt – personvern - ”hemmelige bevis”
- Fremskaffelse bevismateriale
    - Selvangivelses- og oppgaveplikt
    - Innhenting opplysninger – egne og andres forhold
    - Kontrolltiltak
    - Bokettersyn
    - Ransaking
    - Beslag
    - Speilkopiering
- Opplysninger fra andre land - skatteavtaler
- Bevisbedømmelse og bevisvurdering – bevisbyrde
- Skjønn
- Endring – etter klage og uten klage
- Frister og foreldelsesregler
- Saksomkostninger
- Reaksjonsmidler
    - Forsinkelsesavgift
    - Gebyr
    - Tvangsmulkt
        - Kontrolltiltak
        - Bokføringspålegg
    - Tilleggsskatt og tilleggsavgift
    - Renter
- Straff
- Domstolsprøvelse
- Innkreving
    - Ordinære og ekstraordinære
    - Sikring av krav
    - Ekstraordinære innfordringsskritt
    - Vanskeligstilte skattytere
- Straffesaker
    - Objektivt gjerningsinnhold
    - Subjektive straffbarhetsbetingelser
    - Medvirkeransvar
- Begrensninger – EMK og FNs konvensjoner
- Erstatningsansvar for svikt i statens saksbehandling
    - Grunnlag, omfang og prosedyre

Dataverktøy
Studentene forutsettes å bruke dataverktøy som Gyldendal Rettsdata, Skatterettsdelen, IBFDs database og aktuelle nettsteder for skatterettslige kilder. Oppgaver på it's learning forutsettes løst løpende under kurset.

Læreprosess og tidsbruk
Tidsbruk
Programmet er utfordrende. Studentene må regne minst det tidsforbruk som er vanlig normering for 15 studiepoeng (400 timer). Undervisningen er over tre samlinger à tre dager à åtte timer, til sammen 72 timer. I tillegg må det påregnes minst én lesedag i uken, og noe ekstra tid under arbeidet med programoppgaven.

Eksamen
Fire timers skriftlig eksamen, samt en prosjektoppgave som kan skrives enkeltvis eller i grupper på to personer. Prosjektoppgaven skal være på 15-20 sider når den skrives av en student, og 25-30 dersom to studenter skriver sammen.

Oppgavesett på skriftlig eksamen vil bestå av tre deler. Ca 1/3 gis som større oppgaver der kandidaten skal ta stilling til de skatte- og avgiftsmessig konsekvenser av et gitt saksforhold. For 1/3 gis oppgaver lik flervalgsoppgaver (men med manuell retting), mens 1/3 gis som korte teorioppgaver med svar på maksimum 1/2 side. Studentene får underveis i programmet god trening i de forskjellige oppgavetypene. Det anbefales at prosjektoppgaven påbegynnes tidlig i programmet slik at arbeidet med oppaven kan understøtte den løpende læringen.

For studenter som bruker kurset som avsluttende program:
For studenter som skal benytte programmet som ett av sine to avsluttende program, skal fire (4) program à 15 stp være bestått.
I de 2 siste programmene tas kun skriftlig eksamen, og studenten skal skrive en større avsluttende oppgave på 12 stp. Denne oppgaven kan ha fritt valgt emne innen Master of Management med spesialisering i skatte- og avgiftsrettens pensum og innhold. Besvarelsen skal være på 30-40 sider når den skrives av en student, og 40-50 dersom to studenter skriver sammen.

Eksamenskode(r)
MAN 29141 - Prosjektoppgave; teller 100% for å oppnå karakter i kurset MAN 2914, 6 studiepoeng.
MAN 29151 - 4 timers individuell skriftlig eksamen; teller 100% for å oppnå karakter i kurset MAN 2915, 9 studiepoeng.
Begge kurs / eksamener må bestås for at kursbevis i programmet skal bli tildelt.

Hjelpemidler til eksamen
Skattelovsamlingen, Gyldendal Akademisk eller tilsvarende, utkast til lover eller forskrifter og BI-godkjent eksamenskalkulator.
Norges lover, samt Norsk-engelsk/engelsk-norsk ordbok.
Skattelovsamling kan innarbeides med henvisninger, men ikke forklaringer eller referanser utenfor lovsamlingen.

Under punktet eksamensinformasjon på studentportalen @bi, finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator og ordbok (https://at.bi.no/NO/Pages/Exa_Hjelpemidler-til-eksamen.aspx). .

Kontinuasjon
Ved påfølgende semester eller ved neste ordinære kursgjennomføring.

Tilleggsinformasjon